

Region Skåne
region@skane.se

Remissvar på Regionplan för Skåne 2022-2040, diarienummer 2019-RU000065

Sydvatten AB är en viktig regional aktör som borgar för en säker och effektiv leverans av dricksvatten till närmare 1 miljon invånare samt verksamheter i västra delen av Skåne. Bolaget bildades 1966 och är i dag en av Sveriges största dricksvattenproducenter. Sydvatten förfogar över stora uttagsrätter av vatten i Bolmen, Vombsjön och Ringsjön samt äger och driver Bolmentunneln, de två vattenverken Ringsjöverket och Vombverket samt huvudledningssystemet för distributionen av dricksvatten till ägarkommunerna.

Genom samarbetet i Sydvatten kan de 17 delägarkommunerna garantera sina invånare, skolor, sjukhus och företag en säker, hållbar och kostnadseffektiv dricksvattenförsörjning. Långsiktiga, strategiska och regionala utvecklingsfrågor och planering är och har alltid varit en viktig förutsättning för uppdraget.

Klimatförändringar och extrema vädersituationer med torra och regn blir nu allt vanligare, vilket påverkar både kvaliteten och kvantiteten på den begränsade sötvattenresursen. Det finns många viktiga intressenter inom samhället som är beroende av god vattentillgång (jordbruk, dricksvattenproduktion, industrier, naturvärden, etc.) vilket lyfter vattenresursfrågan till en bred samhällsfråga och en förutsättning för regionens ambition att stärka tillväxt, konkurrenskraft och hållbar utveckling. Detta blir särskilt angeläget i en snabbt växande region som Skåne med stor andel lantbruk och livsmedelsindustri.

Sydvatten bedriver sedan ett antal år forskningsverksamhet vid Bolmen som är knuten till vår fältforskningsstation vid Tiraholm. I uppbyggnadsskedet har Bolmenkommunerna Hylte, Gislaved, Ljungby och Värnamo engagerat sig tillsammans med Region Halland och Länsstyrelserna i Halland och Skåne. Formerna för detta gemensamma engagemang har reglerats i ett särskilt samverkansavtal. Verksamheten är nu väl etablerad och ambitionen är att teckna ett nytt samverkansavtal från och med 2022. Nu har även Region Kronoberg uppmärksammat vår forskningsverksamhet och ser möjligheter att uppnå delar av sina ambitioner inom vattenområdet genom att ansluta sig. Med hänsyn till det grundläggande ändamålet med forskningsverksamhetens syfte - långsiktig hållbar dricksvattenförsörjning i Skåne – så välkomnar vi även ett liknande initiativ och engagemang från Region Skåne.

Om samrådsförslaget generellt

Sydvatten upplever att det finns goda ansatser kring vattenfrågan i planen, men bilden är inte sammanhängande och upplevs som fragmenterad. Det är svårt att utläsa vad planen avser åstadkomma när det gäller vattenförsörjning och den röda tråden saknas.

Vattenförsörjning är en viktig förutsättning för tillväxt och konkurrenskraft för alla aktörer samt för att bibehålla ekosystem och naturvärden, vilket planen också lyfter. Men strategierna i förslaget omfattar enbart dricksvattenförsörjning, och inte hela sötvattenresursen. Därmed utelämnas de sektorer i samhället som står för det största nyttjandet av Skånes vattenresurser (tex inom näringsliv och jordbruk). Kommunen är inte heller skyldig att tillhandahålla dricksvatten till verksamhetsutövare, varför frågan berör även de aktörer som i dag får sin försörjning via avtal med den kommunala dricksvattenleverantören. I en krissituation eller längre tid av torka kan dessa behöva ha tillgång till alternativa källor.

Vidare saknas en beskrivning av andra aktörer som arbetar med och har en roll i den övergripande planeringsfrågan, som t ex Länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten, och vilken roll Region Skåne kan ha i förhållande till dem för att komplettera arbetet på ett effektivt sätt. Vattenfrågan är komplex och resurskrävande varför det behöver ske ett samarbete även mellan myndigheter för full utväxling.

Avseende dricksvattenförsörjningen är det, som beskrivet, kommunerna som ansvarar för denna. Länsstyrelsen har dessutom en övergripande och samordnande roll. Det finns redan mycket underlag framtaget i syfte att stärka skyddet för Skånes mest betydande vattenresurser som det är viktigt att beakta i den kommunala planeringen. I den befintliga regionala vattenförsörjningsplanen för Skåne län (2012) har Länsstyrelsen kartlagt de vattenresurser som är särskilt viktiga för dricksvattenförsörjningen i Skåne. Det pågår för närvarande en revidering av vattenförsörjningsplanen där kompletterande riktlinjer för olika verksamheters etablering ska ge vägledning om hur vattenresurserna bättre skyddas från skadlig exploatering.

Över hälften av kommunerna i Skåne får sin dricksvattenförsörjning genom olika kommunala samarbetsformer. Detta ställer stora krav på den regionala planeringen och samarbetsviljan mellan kommunerna. I ett frivilligt samarbete arbetar Länsstyrelsen tillsammans med de stora dricksvattenaktörerna i Skåne med *en regional dricksvattenstrategi i Skåne*. Bland annat har de områden i Skåne som är viktigast ur ett regionalt försörjningsperspektiv definierats. Dessa områden är utpekade med syfte att i den kommunala planeringen bättre kunna säkerställa och skydda Skånes dricksvattenförsörjning idag och i framtiden.

Regionplanen borde behandla vilken roll Region Skåne kan ha i förhållande till pågående arbeten.

Synpunkter på specifika avsnitt

Förutsättningar

Planen redovisar ett antal större utmaningar som en del av de förutsättningar som regionplanen utgår från. Vattentillgång saknas helt i redovisningen av dessa utmaningar. Dock återkommer den som en del av en av sex planeringsstrategier, 'Växa effektivt med en balanserad och hållbar mark- och vattenanvändning', där en balanserad och effektiv vattenanvändning omnämns som nödvändig för Skånes attraktionskraft och hållbara utveckling. Sydsvatten föreslår en förbättrad och tydligare sammanhängande röd tråd vad gäller planeringen avseende vattenfrågan i stort i den regionala planen för åren 2022-2040.

Temaområde Bebyggelseutveckling, planeringsprincip Näringsliv och besöksnäring

- Vattentillgång saknas bland de förutsättningar för näringslivets utveckling i Skåne som lyfts. Det behövs en ökad medvetenhet kring frågan och dess betydelse för näringslivet varför detta bör ingå bland de exempel som anges.

Temaområde Blågrön infrastruktur, planeringsprincip Landskap, jordbruk och skogsbruk

- Även här, liksom ovan, bör tillgång till vatten ingå i planeringsprincipen.

Temaområde Blågrön infrastruktur, planeringsprincip Vatten i landskapet

- Den andra punkten i planeringsstrategin bör delas upp i två olika punkter då det är olika frågeställningar. Båda punkterna är viktiga. Den sista punkten om kunskapsunderlag lyfts nu av många aktörer i olika arbeten (t ex SMHI och Vattenmyndigheterna) som en viktig planeringsförutsättning för all vattenförsörjning i ett avrinningsområde, inte enbart för dricksvattenförsörjning. Kunskapen om naturlig påverkan på vattentillgången måste kompletteras med ökad kunskap om samhällets påverkan och hur vattenuttagen ser ut.

Temaområde Infrastruktur, planeringsprincip Dricksvattenförsörjning

- Detta avsnitt bör ses över då dricksvattenförsörjning blandas med annan vattenförsörjning och rubriken bör anpassas till vad som avses. Avsnittet bör synkas bättre med föreslagna strategier under temaområde Blågrön infrastruktur.

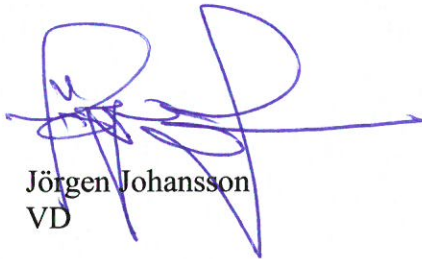
Figur Mark- och vattenanvändningskarta

- Sydsvattens vattenverk vid Ringsjön och Vombsjön är markerade i kartan. Dock är inte alla vattenverk i Skåne det. Om det inte finns ett praktiskt planeringsmässigt skäl till just varför dessa märkts ut önskar Sydsvatten att dessa markeringar tas bort. Om de ska vara kvar bör de placeras konsekvent. Vombverket har rätt placering medan Ringsjöverket har placerats mitt i täkten. Vi föredrar att båda verken placeras i respektive täkt.

Sydvattens handläggare i ärendet:

- Jenny Åström, Hållbarhetschef
- Magdalena Lindberg Eklund, Utvecklingsstrateg

Med vänlig hälsning
Sydvatten AB

Jörgen Johansson
VD